

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	75
Land:	Ghana
Kilde:	Utrikesdepartementet
Titel:	"Mänskliga rättigheter i Ghana 2006"
Udgivet:	6. marts 2007
Optaget på baggrundsmaterialet:	9. juli 2007

Utrikesdepartementet

Denna rapport är en översiktlig sammanställning över hur de mänskliga rättigheterna efterlevs, grundad på den svenska ambassadens bedömningar.

Rapporten kan inte ge en fullständig bild. Information bör sökas också från andra källor.

Mänskliga rättigheter i Ghana 2006

ALLMÄNT

1. Sammanfattning av läget för de mänskliga rättigheterna

Respekten för de mänskliga rättigheterna (MR) i Ghana har långsamt vunnit terräng sedan övergången till civilt styre år 1993. President- och parlamentsvalen år 2004 stärkte demokratiseringsprocessen. Ett demokratiskt styrelseskick växer nu fram där statsmakterna i allt högre grad verkar för respekten av de mänskliga rättigheterna. En viss pressfrihet har vuxit fram. Trots detta återstår mycket att göra.

Rapporter gör gällande att polisen använder överdrivet våld. Det kan handla om polisvåld mot misstänkta som befinner sig i häkte och om godtyckliga arresteringar, kvarhållande och interneringar. I några fall har det resulterat i dödsfall.

Det förekommer att företrädare för de brottsbekämpande organen godtyckligt avrättar misstänkta brottslingar. Godtyckliga arresteringar och inslag av tortyr i samband med häktning förekommer likaledes. Förtroendet för polisen är därför lågt. Förhållandena i fängelserna är undermåliga och i en del fall rentav livshotande. I många fall kan förhållandena betecknas som brott mot FN:s tortyrkonvention. En avsevärd andel av de fängslade är så kallade *Awaiting Trial Victims*, fängslade under långa perioder i väntan på rättegång.

Trots att åtgärder vidtagits i syfte att stärka kvinnors rättigheter återstår mycket att göra. Våld mot kvinnor är vanligt förekommande. En i vissa områden utbredd tro på häxor samt *Trokosi* där flickor och kvinnor ges som gåva till präster inom den traditionella religionen utgör allvarliga brott mot de mänskliga rättigheterna. Handel med flickor och kvinnor förekommer.

Kvarvarande etniska och regionala spänningar försvårar den nationella demokratiska utvecklingen. Regeringen arbetar aktivt med att via dialog begränsa konflikterna. Men det förekommer fortfarande vissa spänningar mellan etniska grupper.

2. Ratifikationsläget beträffande de mest centrala konventionerna om mänskliga rättigheter

Ghana har ratificerat eller anslutit sig till följande MR-konventioner:

- Internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (ICCPR) samt det första fakultativa tilläggsprotokollet om enskild klagorätt, men däremot inte det andra tilläggsprotokollet om dödsstraffets avskaffande.
- Internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (ICESCR).
- Konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering (CERD).
- Konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (CEDAW). Det fakultativa tilläggsprotokollet om enskild klagorätt undertecknades år 2000, men har fortfarande inte ratificerats.
- Konventionen om barnets rättigheter (CRC). De fakultativa tilläggsprotokollen om barn i väpnade konflikter och om handel med barn, barnprostitution och barnpornografi har endast undertecknats.
- Konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (CAT) men inte dess fakultativa tilläggsprotokoll om förebyggande av tortyr.
- Flyktingkonventionen samt det tillhörande protokollet från 1967.
- Afrikanska stadgan om mänskliga rättigheter och folkens rättigheter.
- Romstadgan för internationella brottmålsdomstolen.

Ghana har uppfyllt rapporteringsskyldigheten till CERD, CEDAW och CRC. Däremot har Ghana inte rapporterat till kommittén för mänskliga rättigheter (avseende CCPR), kommittén för de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna och inte heller till tortyrkommittén.

MEDBORGERLIGA OCH POLITISKA RÄTTIGHETER

3. Respekt för rätten till liv och kroppslig integritet och förbud mot tortyr

Det finns inga rapporter om att statsmakten skulle sanktionera politiska mord eller så kallade ofrivilliga försvinnanden. Det finns dock några rapporterade fall om att polis- och säkerhetsstyrkor och brottsbekämpande milisgrupper gått till ytterligheter och röjt misstänkta brottslingar ur vägen. Konstitutionen förbjuder tortyr, men det förekommer ändå rapporter om misshandel i häkten. Konsekvensen av de brottsbekämpande organens återkommande kränkningar av de mänskliga rättigheterna har blivit att folkets förtroende för dem är lågt.

Detta gäller särskilt polismakten. Flera fall av polisvåld har dock tagits upp av domstol. Utbildningsåtgärder i syfte att minska förekomsten av polisbrutalitet behövs.

Fängelshelförhållandena i Ghana är oerhört dåliga. I oktober 2005 offentliggjorde "The Commission on Human Rights and Administrative Justice" (CHRAJ) en dyster rapport över förhållandena. Fängelserna är överbelagda och har bristfälliga sanitära förhållanden. Lokalerna är i undermåligt skick. Många fångar lider av undernäring. Avsaknad av läkarvård leder till att internerna drabbas av en rad smittosamma sjukdomar. De intagna är i stor utsträckning beroende av att anhöriga förser dem med förnödenheter. Förhållandena i fängelserna är i vissa fall sådana att de kan betraktas som brott mot konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Korruption är vanligt förekommande. Regeringen har dock uppmärksammat problemen. Vissa förbättringar har också skett. Begränsade resurser försvårar ytterligare åtgärder.

Slaveri förekommer. Situationen förvärras av det traditionella så kallade trokosisystemet inom vilket flickor och kvinnor överlämnas till präster som bot för en familjs synder. Under 2005 lades ett lagförslag fram som förbjuder handel med kvinnor och barn. Det godkändes av parlamentet i juni 2006.

En rad fall av så kallade "ögonblickliga rättskipningsfall" inrapporterats i regionen Bron-Ahafo. Uppretade medborgare har då tagit lagen i egna händer, vilket i några fall lett till misshandel och till och med dödsfall av misstänkta kriminella och personer som misstänkts för häxeri.

4. Dödsstraff

Dödsstraff kan utdömas för mord, väpnat rån samt högförräderi. Dödsstraff avkunnas fortfarande vid Ghanas domstolar, men några avrättningar har inte verkställts sedan 1993. I flera fall har dödsstraffet omvandlats till långvariga fängelsestraff. Trots detta lär det enligt uppgift finnas ett stort antal dödsdömda fångar i Ghanas fängelser. Trycket från civilrättsliga organisationer, CHRAJ ("Commission for Human Rights and Administrative Justice") och det internationella samfundet har under de senaste åren ökat för att avskaffa dödsstraffet.

5. Rätten till frihet och personlig säkerhet

Det finns inga uppgifter om godtyckliga frihetsberövanden på politiska grunder. Tidigare år har det dock hänt att journalister kvarhållits på vaga grunder, men detta synes bli ovanligare. Det förekommer godtyckliga arresteringar och husrannsakingar utan tillstånd trots ett konstitutionellt förbud mot detta. Det finns inga restriktioner för resor inom och utom landet.

Uppgifter finns om att polisen använder vägkontroller för att tillskansa sig mutor. Detta är allmänt utbrett särskilt i byar och längs landsvägssträckor.

6. Rättssäkerhet och rättsstatsprincipen

Rättssäkerheten i Ghana är förhållandevis god. Domstolarna och advokatkåren är i princip självständiga. I flera fall har Högsta domstolen avkunnat domar som gått emot regeringen. Brist på resurser försvårar dock en oberoende ställning.

Under militärregimen avskaffades mycket av den tidigare civila rättsordningen, men under nittiotalet har den återinförts. 1992 antogs en konstitution som garanterar befolkningen grundläggande fri- och rättigheter inom ramen för ett demokratiskt politiskt system. Parlamentet har vidare återinfört den så kallade *Habeas Corpus Act* från 1964, som ger domstolarna rätten att begära skriftlig redogörelse kring omständigheterna vid en arrestering samt att kräva domstolsförhandling. Enligt konstitutionen får en misstänkt kvarhållas i häkte under högst 48 timmar varefter denne antingen måste ställas inför domstol eller försättas på fri fot. Trots detta förekommer det att personer arresteras på godtyckliga grunder eller för tämligen triviala brott och hålls i förvar under långa perioder utan domstolsprövning. Det finns uppskattningar som tyder på att så många som 20 procent av landets fångar sitter fängslade i väntan på rättegång.

Rättsväsendet i Ghana är baserat på det brittiska rättssystemet och själva rättegångsproceduren uppfyller i stort sett de krav som kan ställas på ett fungerande rättssamhälle, exempelvis rätt till försvarare och antagandet om icke-skyldig tills motsatsen bevisats etc.

Traditionella domstolar existerar parallellt med det officiella rättssystemet. Dessa ger lokala hövdingar och byråd rätt att tillämpa *Customary Law* inom den civilrättsliga sfären. Även om den traditionella rätten fortfarande har en stark ställning i Ghana har de sekulära rättsinstanserna under senare år vunnit mark. Diskriminering av kvinnor i de traditionella domstolarna fortsätter att vara ett allvarligt problem.

"The Commission for Human Rights and Administrative Justice" (CHRAJ) inrättades 1993 i syfte att sprida kunskap om de mänskliga rättigheterna samt fungera som en institution till vilken offer för överträdelser skulle kunna vända sig. Kommissionen har sitt huvudkontor i Accra och därutöver 99 lokala kontor i landet. CHRAJ tar egna initiativ om myndighetsmissbruk inom rättsväsendet och sprider information om vilka rättigheter medborgarna kan kräva i kontakt med polis och domstolar. Kommissionen har en stark ställning, är oberoende från statsmakten och dess beslut i enskilda ärenden är bindande. Således fungerar CHRAJ som en ombudsmannaliknande organisation.

Kommissionen betecknas ofta som en effektiv instans att vända sig till och beskrivs allmänt som den fattige mannens domstol eftersom åtal kan väckas kostnadsfritt i motsats till en officiell domstol.

Under 2006 godkändes ett lagförslag (Whistleblowers bill) i syfte att skydda vittnen som lämnade uppgifter om korruption.

7. Straffrihet

Det förekommer incidenter för vilka ordningsmakten inte ställs till svars. Det har inte skett några utredningar av övergrepp under militärdiktaturen mellan 1981-1993. President Kufuor har dock initierat en kommission, "National Reconciliation Commission", med uppgift att undersöka militärens kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Modellerad efter motsvarande kommission i Sydafrika fungerar kommissionen ingalunda som en domstol utan kan enbart utdöma kompensation till offer där den finner så lämpligt. Inrättandet av kommissionen har inte varit helt okontroversiell med tanke på det förra regeringspartiets, det vill säga den nuvarande oppositionens, koppling till den tidigare militära regimen. Kommissionens rapport presenterades för allmänheten år 2005 och blev även godtagen av regeringen. En avsevärd summa (ca 170 000 euros) är avsatt till offren. Summan som delas ut är beroende av vad de utsatts för. De första utbetalningarna skulle göras i slutet av 2006.

8. Yttrande-, tryck-, förenings-, och religionsfrihet m.m.

Den nationella radion och televisionen samt de två ledande dagstidningarna (Daily Graphic och Ghanaian Times) är alltså regeringskontrollerade, men det finns ett flertal privatägda tidningar, tidskrifter och radiokanaler. Det finns även privata TV-kanaler. Tillgång till kabel-TV och internet inskränks inte av myndigheterna. Den journalistiska friheten är därför hög och utvecklingen härvidlag är positiv. En hög grad av själv censur inom journalistkåren tycks dock härska, vilket hindrar allmänhetens tillgång på information.

Det har tidigare förekommit rapporter om journalister som har trakasserats. Men tendensen verkar vara att dylika trakasserier blir allt ovanligare. Denna tendens förstärks dessutom av att regeringen under 2001 försvårade möjligheterna att åtala journalister för ärekränkning, något som dessförinnan varit vanligt förekommande.

Konstitutionen garanterar förenings- och mötesfrihet. Politiska partier måste vara nationellt representerade för att godkännas av valkommissionen. I princip skall även alla andra föreningar och enskilda organisationer registreras, men detta synes vara en enkel administrativ rutin.

Konstitutionen garanterar religionsfrihet. Det förekommer inte några uppgifter om systematisk diskriminering på religiösa grunder. Vid sidan av kristna och muslimer är animistiska trosuppfattningar vanligen förekommande. Regeringen har också vidtagit åtgärder för att öka den interreligiösa förståelsen. Dessa åtgärder har vidtagits i ljuset av att det då och då förekommer handgripliga motsättningar mellan företrädare för olika trosuppfattningar.

9. De politiska rättigheterna och de politiska institutionerna

Den ghananska konstitutionen från 1992 bygger på en maktbalans mellan statens olika organ. Exekutiven leds av presidenten som väljs för en period av fyra år med möjlighet till återval för ytterligare fyra år. Det folkvalda enkammarparlamentet har 230 platser. Vidare föreskriver konstitutionen en från påtryckningar oberoende dömande makt. Dessutom finns ett antal oberoende kommissioner som exempelvis CHRAJ.

Genom president- och parlamentsvalet i december 2004 tog Ghana ytterligare ett viktigt steg i konsolideringen av ett demokratiskt styrelseskick och skapandet av en demokratisk politisk kultur. Valet resulterade i ännu en valseger för president John Kufuor från New Patriotic Party (NPP), som vid valet 2000 tog över efter president Rawlings som styrte Ghana sedan 1981, först som militärdiktator sedan som demokratiskt vald president för partiet National Democratic Congress (NDC). Regeringspartiet NPP lyckades 2004 vinna i parlamentsvalet och tog 128 av de 230 platserna i parlamentet.

Män och kvinnor har samma ställning i fråga om valbarhet till de politiska institutionerna. Kvinnor har haft rösträtt och varit valbara sedan 1954. I praktiken är dock kvinnorna underrepresenterade. I parlamentet är exempelvis endast 9 procent kvinnor..

EKONOMISKA, SOCIALA OCH KULTURELLA RÄTTIGHETER

10. Rätten till arbete och relaterade frågor

Fackföreningar verkar fritt men måste genomgå en registreringsprocess hos myndigheterna. Statsmakten har således en möjlighet att neka registrering, men inga uppgifter tyder på att detta har förekommit. Andelen fackföreningsanslutna är låg och i avtagande. Under de senaste åren har det inte förekommit några trakasserier av aktiva fackföreningsledare.

Förhandlings- och strejkrätten är lagstadgad. Den kollektiva förhandlingsrätten sker delvis inom ramen för ett system där regering, arbetstagare och arbetsgivare förhandlar. Strejker får bara genomföras när regeringen bedömer att medling är utsiktslöst. Ämbetsmän och högre tjänstemän som tjänstgör på ministerierna har dock inte strejkrätt, vilket uppvägs av att de inte heller kan sägas upp utan vidare.

Det finns en arbetsrättslig lagstiftning som reglerar arbetstider och säkerhetsföreskrifter och i den formella sektorn är arbetsförhållandena ordnade. Problemen återfinns framförallt i ekonomins ryggrad - den informella sektorn. Här är lönerna ofta lägre än den fastställda minimilönen, arbetstiderna längre och säkerhetsrutinerna sämre. Barnarbete är, trots förbud, ett stort problem. Enligt en av ILO nyligen utförd granskning av förekomsten av barnarbete uppskattas 1,27 miljoner barn under 15 år i Ghana arbeta under svåra och riskfyllda förhållanden. Ofta sker barnens arbetsinsats inom ramen för mindre familjeföretag. Även tvångsarbete och slaveri förekommer. Kvinnor i norr som anklagats för häxkonster förvisas till speciella läger där tvångsarbete ibland kan förekomma. Trokosisystemet är också en form av slaveri. Denna företeelse förekommer främst i Volta-regionen och försvinner alltmer.

Den ghananska staten har vidtagit vissa åtgärder för att minska förekomsten av barnarbete. Regeringen har ratificerat ILO:s konvention 182 om ett förbud av de värsta formerna av barnarbete och samarbetar med ILO på fältet i syfte att minska antalet barnarbetare.

11. Rätten till bästa uppnåeliga hälsa

Enligt uppgifter från Human Development Report år 2000 saknade omkring 50 procent av ghananerna tillgång till sjukvård. Cirka 4 procent uppskattas vara hiv/aids-smittade. Mödra- och barnadödligheten i samband med förlossning har ökat marginellt de senaste åren. Det finns dock en positiv utveckling vad gäller medellivslängd för såväl män som kvinnor.

12. Rätten till utbildning

Ghana ligger bättre än genomsnittet för subsahariska Afrika inom många områden i fråga om mänsklig utveckling, inklusive hälsa och utbildning. Inom utbildningsområdet ligger Ghana också förhållandevis bra till i ett panafrikanskt perspektiv. Grundläggande skolgång är gratis i teorin, men i praktiken är olika former av skolavgifter mycket vanliga med följden att många barn aldrig får möjlighet till skolgång. Flickorna är färre än pojkarna på alla utbildningsnivåer och skillnaderna ökar härvidlag i takt med utbildningsnivå. 53,7 procent av männen och 42,5 procent av kvinnorna över 15 år är läskunniga enligt Ghana Statistical Service för år 2004.

13. Rätten till en tillfredsställande levnadsstandard

Med tanke på att landet har en BNP/capita som enligt Världsbanken ligger på 380 USD är levnadsbetingelserna generellt sett svåra.

Den nya regeringen för en relativt liberal ekonomisk politik och vill etablera en i grunden marknadsstyrd ekonomi. I takt med att subventioner på vad som tidigare ansetts vara offentliga nyttigheter som exempelvis vatten och el

avvecklas drabbas fattiga människor mycket hårt, åtminstone på kort sikt. Omställningen från det tidigare starkt statskontrollerade samhället och den ekonomiska strukturanpassningen har också lett till ökad arbetslöshet. Särskilda program bedrivs för att slussa över de många tidigare statligt anställda till det växande privata näringslivet. Reformpolitiken kan sägas ha varit framgångsrik på det nationella planet, men för enskilda medborgare har den ofta inneburit försämringar med ökad fattigdom och misär som följd. Opinionsmätningar under 2005 visar att de tillfrågade anser att gapet mellan rik och fattig snarare ökat än minskat under Kufuors regering trots landets ökade ekonomiska tillväxt.

Regeringens målsättning är att Ghana skall vara ett medelinkomstland före år 2020. Liberaliseringsåtgärderna bedöms av regeringen som centrala för att uppnå denna målsättning.

OLIKA GRUPPERS ÅTNJUTANDE AV DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA

14. Kvinnans ställning

Ghana har ratificerat FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor. Dessutom är diskriminering av kvinnor förbjuden i grundlagen. Detta till trots hindrar sedvänjor och sociala normer ofta kvinnor från att effektivt kräva sina rättigheter. CHRAJ har konstaterat att diskriminering av kvinnor i olika sammanhang är vanligt förekommande, särskilt på landsbygden där exempelvis arvs- och äganderätten ofta förnekas kvinnor.

Välutbildade kvinnor i städerna har i vissa fall framträdande positioner inom administrationen eller näringslivet. Det finns också flera väletablerade kvinnoorganisationer med en central roll för information och utbildning. Ändå återstår mycket att göra för att uppnå en jämnare fördelning i samhället mellan män och kvinnor. Detta gäller inte minst i det politiska livet. Kvinnor har haft rösträtt och varit valbara sedan 1954, men väldigt få kvinnor innehar förtroendeposter inom politiken.

Det finns ingen uttrycklig diskriminering mot kvinnor inom utbildningsväsendet, men familjeekonomi och sedvänja bidrar till att andelen flickor är lägre än motsvarande andel pojkar på alla utbildningsnivåer.

Våld mot kvinnor innefattande våldtäkt och våld i hemmet är ett omfattande problem. Enligt FIDA (International Federation of Women Lawyers) utsätts var tredje kvinna i Ghana för detta vid något tillfälle under sitt liv. Vid våld inom äktenskapet tenderar polisen att avstå från att ingripa. Ett lagförslag mot våld inom äktenskapet förbereds sedan länge och har nu framlagts till

parlamentet. Det har varit på gång sedan länge och mött mycket motstånd, särskilt från mycket religiösa grupperingar och traditionella makthavare. Kvinnor som anklagas för att vara häxor förvisas till landsbygden med hotelser om att bli ihjälslagna om de återvänder. .

En del av övergreppen mot kvinnor förklaras av traditionella sedvänjor. I den norra delen av landet är exempelvis tron på häxor än i dag en realitet. Kvinnor som anklagas för att vara häxor förvisas från sin hembygd med hotelser om att bli ihjälslagna om vänder tillbaka. I dessa "häxbyar" kan tvångsarbete förekomma.

Kvinnlig könsstympning förekommer i vissa delar av landet. Enligt "Ghana Demographic and Health Survey 2003" har mindre än 5 procent av kvinnorna över 15 år utsatts för könsstympning. Frågan debatteras dock och det bedrivs information i syfte att begränsa förekomsten av kvinnlig könsstympning. Allt fler traditionella ledare har offentligt förkastat könsstympning. Sedan 1994 är kvinnlig könsstympning också straffbart.

Regeringen har vidtagit vissa åtgärder för att komma till rätta med övergrepp mot kvinnor. 1998 antogs en lag som förbjuder det så kallade trokosisystemet, som ökar skyddet för kvinnor anklagade för häxkonster och ökar straffet för våldtäkt och förbjuder framtvingade äktenskap.

15. Barnets rättigheter

Ghana ratificerade tidigt FN:s barnkonvention. Landet arbetar också aktivt med att förbättra barnens levnadsbetingelser genom att bl.a. försöka realisera de föresatser som identifierats i barnkonventionen. Ett program för implementeringen härav har nationell prioritet och bedrivs i samarbete med multi- och bilaterala biståndsgivare. Vidare har en Plan of Action on the Elimination of Child Labor tagits fram i samarbete med ILO.

De så kallade trokosisystemet har uppmärksammats en hel del i MR-sammanhang. Trokosi innebär att unga flickor överlämnas av sin familj såsom slavar i fetischtempel för att sona ett brott som begåtts av en familjemedlem. Flickorna uppfattas därefter som tempelprästens egendom. Företeelsen är främst utbredd bland ewefolket i den norra delen av landet. Trokosi är formellt förbjudet. CHRAJ och det civila samhället arbetar vidare med upplysningskampanjer i syfte att få stopp på företeelsen.

Ghana är både mottagare, ursprungs- och transitland för handel med kvinnor och barn. Orsaken till detta står till viss del att finna i det faktum att det hitintills saknats en specifik lag som entydigt kriminaliserar människohandeln. Inom ramen för de krafttag för att bekämpa förekomsten av människohandel

som nu tas inom ramen för den regionala samarbetsorganisationen ECOWAS har Ghana förbundit sig att upprätta en National Commission on Trafficking.

16. Rättigheter för personer som tillhör nationella, etniska, språkliga och religiösa minoriteter samt urfolk

Diskriminering baserad på ras eller religion är förbjuden enligt Ghanas konstitution. Någon statsunderstödd diskriminering efter etniska eller religiösa linjer förekommer inte. Däremot finns både religiösa (traditionella, kristna och muslimska trosuppfattningar) och etniska (främst i den norra delen av landet) motsättningar som med jämna mellanrum utmynnar i våldsamheter. Staten har konsekvent propagerat för en ömsesidig förståelse för olika etniska och religiösa bakgrunder. Särskilda mekanismer har också etablerats för att hantera utbrott av etniska eller religiösa våldsytttringar. Sedan mitten av 90-talet finns ett Permanent Peace Negotiating Team med uppgiften att medla vid kriser av etnisk och/eller religiös karaktär. Dessa åtgärder till trots har det förekommit etniska motsättningar i den norra delen av landet.

I mars 2002 dödades ledaren för Ya-Na, som var ledare för folkgruppen Dagomba i Yendi i Norra Regionen och 29 av hans anhängare. Ingen har hittills dömts för de brott som begåtts i samband med dessa stridigheter.

17. Diskriminering på grund av sexuell läggning eller könsidentitet

Åtal mot homosexuella på basis av deras homosexualitet förekommer inte. Det finns ett lagstiftningsutrymme i strafflagen som skulle kunna åberopas för att bestraffa homosexuella handlingar även om orden "homosexuell" eller "homosexuell handling" inte explicit omnämns i detta utrymme.

Homosexuella handlingar anses kriminella. Homosexuella utsätts för stigmatisering i samhället. Under 2006 förhindrade regeringen en planlagd konferens i Ghana om homosexuellas rättigheter. Den planlagda konferensen mötte våldsam kritik i det ghananska samhället från religiösa grupper och också i pressen.

18. Flyktingars rättigheter

Ghana har tagit emot ett förhållandevis stort antal flyktingar från den västafrikanska regionen och man har behandlat de asylsökande konventionsenligt. Flyktinggrupper kommer bland annat från Liberia och Togo. Den ghananska regeringen samarbetar med UNHCR när det gäller den humanitära assistansen till flyktinggrupperna.

2006 tillkom ett avtal mellan Liberias regering och UNHCR om frivillig repatriering av liberianska flyktingar, men repatrieringen går mycket långsamt eftersom flyktingarna ofta inte önskar åka tillbaka efter många år i Ghana och osäkra framtidsutsikter.

19. Funktionshindrades rättigheter

I juni 2006 antogs en lag om funktionshindrade (disability act). Lagen innehåller dels konkreta förslag hur personer med funktionshinder ska integreras i samhället, dels hur deras rättigheter ska försvaras. Vidare finns i lagstiftningen regler om handikappanpassning av offentliga lokaler och reservation av parkeringsplatser för handikappades fordon. Konstitutionen garanterar funktionshindrade personer lika rättigheter och det finns inga rapporter om systematisk diskriminering. Vidare finns i lagen fastlagda regler om handikappanpassning av offentliga lokaler. Mycket återstår att göra inom detta område och i praktiken hänvisas ofta de funktionshindrade till tiggeri. Det finns ett antal frivilligorganisationer som på olika sätt engagerat sig för funktionshindrade.

20. Frivilligorganisationers arbete för mänskliga rättigheter

Förutom den ovannämnda kommissionen CHRAJ finns det i Ghana ett antal enskilda organisationer som arbetar med frågor rörande mänskliga rättigheter. Exempel härvidlag utgörs av Ghanaalert och International Federation of Women Lawyers.

21. Internationella och svenska insatser på området mänskliga rättigheter

Projekt med anknytning till mänskliga rättigheter med olika inriktning ingår i de multilateralt och bilateralt finansierade biståndsprogrammen i Ghana. Bland annat Danmark är en stor biståndsgivare till landet.